

## СИЛАБУС

### навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент»

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Бізнес-адміністрування
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Код навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми	ВК 1.2
Семестр вивчення	10-й семестр
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4 / 120
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 32 год.
	Практичні, семінарські заняття - 16 год.
	Самостійна робота - 72 год.
Вид індивідуального завдання	Науково-дослідне завдання, електронна презентація до доповіді
Форма підсумкового контролю	екзамен
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра Менеджменту і адміністрування
Викладач /і:	Задорожний Іван Степанович, д.т.н., професор
Контактна інформація викладача/ів:	zadorniy@suem.edu.ua
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі

#### Анотація навчальної дисципліни

Інвестиційна діяльність – найважливіший напрям розширення і відтворення основних фондів і виробничих потужностей підприємств на базі науково-технічного прогресу, джерело нормалізації обігових коштів і формування нематеріальних активів. Суб'єктами інвестиційної діяльності можуть бути державні, кооперативні, акціонерні та інші установи, а також приватні особи. Через розмаїтість суб'єктів інвестиційної діяльності та її складність потрібен ефективний механізм інвестування і глибокі фахові знання менеджерів.

#### Мета навчальної дисципліни:

формування знань і навичок щодо розроблення інвестиційної стратегії підприємства, аналізу інвестиційної привабливості проектів, методів оцінки їх ефективності, ризиків, ліквідності, формування інвестиційного фінансового портфеля та програм реальних інвестицій підприємства.

#### Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;

<p>СК14. Здатність на основі інформаційного забезпечення та комп'ютерних технологій розробляти і обґрунтовувати інвестиційні рішення та нести відповідальність за їх реалізацію;</p> <p>СК19. Здатність розраховувати потребу в інноваційних інвестиціях, розраховувати ефективність проектів, виконувати економічне оцінювання нововведень.</p>
<p><b>Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми)</b></p>
<p>ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;</p> <p>ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;</p> <p>ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;</p> <p>ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;</p> <p>ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;</p>
<p><b>Очікувані результати навчання</b></p>
<p>Засвоїти принципи інвестиційного менеджменту та його методичний інструментарій;</p> <p>Розуміти теорію та практику прийняття управлінських рішень в області розробки ефективних її напрямків;</p> <p>Розуміти правові основи інвестиційного менеджменту в Україні;</p> <p>Засвоїти теорію та практику формування цілеспрямованого й збалансованого інвестиційного портфелю;</p> <p>Розуміти практику управління портфелем цінних паперів;</p> <p>Засвоїти методику проведення експертизи окремих об'єктів передбачуваного інвестування;</p> <p>Досліджувати зовнішнє інвестиційне середовище та прогнозувати кон'юнктуру інвестиційної діяльності;</p> <p>Розробляти стратегічні напрями інвестиційної діяльності суб'єкта підприємництва;</p> <p>Розробляти стратегії формування інвестиційних ресурсів суб'єкта інвестиційної діяльності;</p> <p>Давати оцінку ефективності реальних та фінансових інвестицій.</p>
<p><b>Зміст навчальної дисципліни:</b></p>
<p><i>Змістовий модуль 1.</i></p> <p>Тема 1. Поняття інвестицій та інвестиційного менеджменту. Економічна сутність інвестицій. Визначення поняття «інвестиції». Ознаки інвестицій. Класифікація інвестицій (інвестиції в майно (матеріальні інвестиції) – інвестиції в будівлі, споруди, устаткування, запаси матеріалів; фінансові інвестиції – придбання акцій, облігацій та інших цінних паперів (ЦП); нематеріальні інвестиції – інвестиції на підготовку кадрів, дослідження та розробку новітньої технології, рекламу). Сутність, мета і завдання інвестиційного менеджменту. Форми інвестиційної діяльності. Об'єкт інвестиційної діяльності. Основні поняття інвестиційної діяльності. Основні принципи управління інвестиційною діяльністю підприємства.</p> <p>Тема 2. Методичний інструментарій інвестиційного менеджменту. Оцінка вартості грошей у часі. Інфляція, ризик, схильність до ліквідності. Майбутня вартість грошей. Теперішня вартість грошей. Логіка фінансових операцій. Метод нарахування за простими процентами. Дисконтна ставка. Оцінка інфляції. Форми та причини інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Методи зниження інфляції. Оцінка інвестиційних ризиків. Сутність та види інвестиційних ризиків (інвестиційні ризики від вкладення коштів у виробничу і невиробничу сфери економіки; інвестиційні ризики від діяльності фірми на фінансовому ринку; кредитні ризики; політичний,</p>



загальноекономічний, правовий, технічний, фінансовий, екологічний, маркетинговий ризику, ризик учасників проекту). Оцінка інвестиційних ризиків.

Оцінка ліквідності інвестицій.

Тема 3. Інвестиційний ринок: його оцінка і прогнозування.

Поняття інвестиційного ринку. Характеристика інвестиційного ринку і принципи його вивчення. Сегментація інвестиційного ринку. Тенденції розвитку інвестиційного ринку.

Оцінка і прогнозування макроекономічних показників розвитку інвестиційного ринку. Розділи системи моніторингу.

Оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості галузей економіки. Основні методи прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку.

Оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості регіонів. Шляхи активізації інвестування в Україні.

Оцінка інвестиційної привабливості окремих компаній і фірм. Завдання ефективного функціонування вітчизняного фінансового та інвестиційного ринків.

Тема 4. Розробка стратегії формування інвестиційних ресурсів підприємства.

Передумовою формування інвестиційної стратегії. Принципи розробки інвестиційної стратегії. Критерії оцінки розробленої інвестиційної стратегії.

Розробка стратегічних напрямків інвестиційної діяльності. Основні завдання розробки стратегічних напрямків інвестиційної діяльності.

Розробка стратегії формування інвестиційних ресурсів. Етапи розробки стратегії формування інвестиційних ресурсів.

Планування та контроль капіталовкладень. Основні складові процесу планування та контролю капіталовкладень. Досвід класифікації капіталовкладень в економічно розвинених країнах.

Методи оцінки ефективності, ризиків та ліквідності реальних інвестиційних проектів. Базові принципи й методичні підходи щодо оцінки ефективності реальних інвестицій. Система основних показників оцінки інвестиційних проектів.

Тема 5. Основи управління фінансовими інвестиціями.

Ринок фінансових ресурсів і цінних паперів. Місце ринку фінансових ресурсів в інвестиційній діяльності. Суб'єкти та об'єкти ринку фінансових ресурсів і цінних паперів.

Ризик інвестування. Фактори невизначеності інвестиційних процесів. Форми інвестиційного ризику.

Вибір об'єктів інвестування та джерела інформації про об'єкти інвестування. Найбільш характерні стадії інвестиційного процесу. Функції та класифікація інвесторів.

Фінансові інструменти ринку інвестицій (акції, облигації корпорацій і місцевої влади, заставний кредит, середньо- та довгострокові казначейські зобов'язання).

Способи і методи вибору інвестиційних рішень в умовах ризику. Методи оцінювання ризику: статистичний, експертний і комбінований.

Формування фінансових ресурсів і джерела їх утворення на підприємстві. Складові фінансових ресурсів підприємств. Основні ознаки класифікації фінансових ресурсів. Основні джерела формування фінансових ресурсів.

Тема 6. Формування оптимального портфеля фінансових інвестицій підприємства та управління ним.

Характеристики інвестиційних якостей окремих інструментів фондового ринку. Типи та види інструментів фондового ринку. Основні критерії оцінки інструментів фондового ринку як засобів інвестування. Порівняльна характеристика інвестиційної якості інструментів фондового ринку.

Балансова вартість, показники ефективності. Показники ефективності використання основних фондів.

Показники оцінки обертання цінних паперів на фондовому ринку. Класифікація фондів інструментів інвестування.

Оцінка умов емісії. Рейтингова оцінка.

Моделі оцінки ефективності окремих інструментів фондового ринку.

## *Змістовий модуль 2.*

Тема 7. Формування й оцінка інвестиційного портфеля фірми.

Принципи і послідовність формування інвестиційного портфеля. Класифікація інвестиційних портфелів.

Критерії формування інвестиційного портфеля. Основні принципи формування інвестиційного портфеля фірми. Особливості формування оцінки портфеля реальних інвестиційних проектів.

Узагальнена оцінка інвестиційних проектів за критерієм ефективності. Експертиза проектів. Остаточний відбір інвестиційних проектів.

Формування портфеля з урахуванням його оптимізації. Особливості формування портфеля реальних інвестицій.

Тема 8. Особливості формування й оцінки портфеля цінних паперів.

Чинники, що враховуються при формуванні портфеля акцій, та інвестиційні сертифікати. Принципи формування портфеля акцій.

Тип інвестиційного портфеля, сформованого відповідно до його мети (за цілями формування інвестиційного доходу, за рівнем прийнятних ризиків, за рівнем ліквідності, за інвестиційним періодом, за умовами оподаткування інвестиційного доходу, за стабільністю структури основних видів фінансових інструментів інвестування, за спеціалізацією основних видів фінансових інструментів інвестування, за кількістю стратегічних цілей формування, за первинністю формування).

Необхідність диверсифікації фондових інструментів портфеля. Способи диверсифікації. Надмірна диверсифікація, її наслідки. Диверсифікація та «галузева селекція». Ризик окремого фінансового активу й ризик у складі портфеля цінних паперів. Дохідність і систематичний ризик диверсифікованого портфеля цінних паперів.

Необхідність участі в управлінні акціонерним капіталом. Особливості добору і формування портфеля цінних паперів окремими облігаціями й ощадними сертифікатами.

Тема 9. Оперативне управління інвестиційним портфелем.

Розробка календарного плану інвестиційного проекту. Методи розробки графіка реалізації інвестиційного проекту. Принципи розробки календарного плану.

Формування резерву календарного плану. Передумови для розробки бюджету реалізації інвестиційного проекту.

Планування розподілу ресурсів. Розробка бюджетів реалізації інвестиційного проекту.

Надходження ресурсів. Капітальні бюджети. Поточні бюджети.

Розрахунок інтегральних показників ефективності. Принципи розрахунку показників ефективності інвестиційних портфелів.

Тема 10. Побудова системи моніторингової реалізації інвестиційного проекту.

Побудова системи моніторингової реалізації інвестиційного проекту. Принципи побудови системи управління.

Розробка узагальнених оціночних показників за кожним напрямком реалізації інвестиційних проектів. Аналіз головних причин фактичних результатів, що викликають відхилення від планових.

Обґрунтування пропозиції за зміною календарного плану і бюджету реалізації проектів. Формування критеріїв виходу з неефективних інвестиційних проектів.

Тема 11. Система показників, що включаються в моніторинг оцінки інвестиційного ринку.

Групи показників, які характеризують активність інвестиційної діяльності (загальні, макроекономічні показники та показники оцінки інвестиційного ринку, які сукупно становлять систему оцінки інвестиційної привабливості України).

Головні показники, що визначають макроекономічний розвиток ринку.

Головні показники розвитку ринку капітальних вкладень.



Головні показники розвитку ринку нерухомості.

Головні показники розвитку фондового ринку.

Головні показники грошового ринку.

Тема 12. Експертиза якості інвестиційних проектів.

Відповідність інвестиційного проекту стратегічній діяльності та іміджу фірми. Принципи розробки інвестиційної стратегії. Передумова формування інвестиційної стратегії.

Характеристика галузі, в якій передбачається реалізовувати проект.

Ступінь розробки інвестиційного проекту. Джерела фінансування проекту.

#### **Методи викладання, навчання:**

Проблемні лекції.

Практичні заняття: публічне обговорення питань тем курсу, виконання практичних завдань, бізнес-проект інноваційної продукції, мультимедійна презентація, методи контролю і самоконтролю.

Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ): електронна презентація на обрану тему наукової доповіді.

#### **Форми контролю успішності навчання:**

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль.

*Поточний контроль* має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- перевірка підготовлених виступів, доповідей з тематики лекційних занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання *ІНДЗ* здійснюється у формі перевірки бізнес-проекту інноваційної продукції.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни є *екзамен*.

Семестровий екзамен – вид підсумкового контролю засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр, що проводиться в період екзаменаційної сесії.

Форма проведення семестрового екзамену – електронне тестування. При проведенні *підсумкового контролю* у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань студентів.

#### **Рекомендована література:**

1. Алейнікова О.В., Пригула Н.М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент. навч.посіб. Київ: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2016. 614 с. URL: [http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/posibnyky/%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%98%D0%99\\_%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A\\_%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf](http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/posibnyky/%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%98%D0%99_%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf).
2. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. (практикум) / С.В. Качула, С.М. Халатур, Г.Є. Павлова, Л.В. Лисяк, Н.П. Дуброва. Дніпро: Монолит, 2022. 204 с. URL: [https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/6869/1/%D0%9D%D0%92%D0%95%D0%A1%D0%A2%D0%98%D0%A6%D0%99%D0%9D%D0%98%D0%99\\_%D0%9C%D0%95%D0%9D%D0%94%D0%96%D0%9C%D0%95%D0%9D%D0%A2\\_%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%9A%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%A3%D0%9C.pdf](https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/6869/1/%D0%9D%D0%92%D0%95%D0%A1%D0%A2%D0%98%D0%A6%D0%99%D0%9D%D0%98%D0%99_%D0%9C%D0%95%D0%9D%D0%94%D0%96%D0%9C%D0%95%D0%9D%D0%A2_%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%9A%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%A3%D0%9C.pdf).
3. Лактіонова О. А. Інвестування: навч.посіб. / Донецький національний університет імені Василя Стуса. Вінниця, 2019. 256 с. URL: [https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/183/1/24\\_%D0%9B%D0%B0%D0%BA%D1%82](https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/183/1/24_%D0%9B%D0%B0%D0%BA%D1%82)

%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E.%20%D0%90.\_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%86%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%202019\_24.05.2019%281%29%20-%20Copy.pdf.

4. Матюшенко І. Ю. Міжнародний інвестиційний менеджмент : навч. посіб. для студентів спеціальностей 8.03050301 «Міжнародна економіка», 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 520 с. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/7963/1/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%20%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87.%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD..pdf>.
5. Музиченко А. Інвестиційна діяльність України: навч. посіб. К.: Кондор, 2005. 406 с.
6. Погріщук Г.Б., Руденко В.В. Інвестування : навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 277 с. URL: [http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2079/1/%d0%9f%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba\\_%d0%86%d0%bd%d0%b2%d0%b5%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f.PDF](http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2079/1/%d0%9f%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba_%d0%86%d0%bd%d0%b2%d0%b5%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f.PDF).
7. Польшаков В. І., Ткаленко Н. В. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. К. : Кондор, 2009. 172 с.
8. Правик Ю.М. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. К.: Знання, 2007. 431 с.
9. Садловська І.П. Інвестиційний менеджмент. навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2011. 211 с.
10. Скібіцький О. М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2009. 480 с.

#### **Система оцінювання результатів навчання:**

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою. Підсумкова оцінка (екзамен) виставляється на підставі суми накопичених балів студентом, отриманих у ході поточного контролю, виконання індивідуального завдання.

#### **Схема розподілу балів:**

50 балів (поточний контроль)	10 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	40 балів (підсумковий контроль - екзамен)
---------------------------------	--	---

#### **Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:**

30 балів (поточний контроль)	5 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	25 балів (підсумковий контроль - екзамен)
---------------------------------	---	---

Накопичування балів з навчальної дисципліни під час *поточного* контролю відбувається під час оцінювання таких видів робіт:

- 1) участь у дискусіях, тренінгах, доповіді (презентації), виступи на практичних заняттях;
- 2) виконання практичних, ситуаційних індивідуальних завдань;
- 3) усне опитування;
- 4) електронне тестування;
- 5) виконання завдань самостійної роботи;
- 6) участь в наукових конференціях за тематикою курсу.

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці



Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/normatyvni-dokumeny>).

#### **Політика курсу:**

##### ***Політика дотримання академічної доброчесності***

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

##### ***Комунікаційна політика***

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Інвестиційний менеджмент».

##### ***Політика щодо пропусків занять***

Студенти мають відвідувати лекційні й практичні заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

##### ***Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну***

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолжити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

##### ***Політика щодо оскарження оцінювання***

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

##### ***Бонуси***

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування,  
протокол від «04» 09 2023 р., № 19.